

۱۶۷۱۳۹۹

بسم الله الرحمن الرحيم

خلاصه مباحث اساسی درس آیین دادرسی کیفری مقطع دکتری

مقدمه:

دکتر بهیه بین راسخ
(عضو هیئت علمی دانشگاه)

نگارنده:

علیرضا درویش
(دانشجوی مقطع دکتری حقوق کیفری و جرم‌شناسی)

انتشارات بهنامی

سرشناسه	: درویش، علیرضا، ۱۳۵۷ -
عنوان و نام پدیدآور	: خلاصه مباحث اساسی درس آیین دادرسی کیفری مقطع دکتری / نگارنده علیرضا درویش؛ با مقدمه مجید متین راسخ.
مشخصات نشر	: تهران: بهنامی ۱۳۹۴
مشخصات ظاهری	: ۲۴۷ ص.
شابک	: 978-600-323-047-7
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه: ص ۲۴۷.
موضوع	: آیین دادرسی جزایی -- ایران -- راهنمای آموزشی (عالی)
موضوع	: آیین دادرسی جزایی -- ایران -- آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)
موضوع	: حقوق -- آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)
سند - افزوده	: متین راسخ، مجید، مقدمه‌نویس
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۹۴ خ ۴۵۵/۴۶۱۰ KMH
رده‌بندی یوبی	: ۳۴۵/۵۵۰۵
شماره کتابشناختی ملی	: ۴۱۱۱۴۶۴

انتشارات بهنامی

خ انقلاب، اول خ اردیبهشت (منیری جاوید)، پلاک ۸۶، تلفن ۶۶۴۰۹۹۲۳

خلاصه مباحث اساسی درس آیین دادرسی کیفری مقطع دکتری

علیرضا درویش

تیراژ: ۵۰۰

چاپ اول: ۱۳۹۵

صفحه‌آرایی: توکلی

لیتوگرافی: مارال

چاپ: مارال

قیمت: ۱۶۰۰۰ تومان

حق چاپ محفوظ است.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۲۳-۰۴۷-۷

ISBN: 978-600-323-047-7

فهرست

۲۳	مبحث اول - تعریف آیین دادرسی کیفری
۲۳	گفتار اول - شرف برز و تحقیق
۲۳	بند اول - ضابطه تعقیب
۲۳	بند دوم - ضابطان خاص
۲۴	گفتار دوم - تعقیب متهم
۲۴	گفتار سوم - محاکمه و دادرسی
۲۴	گفتار چهارم - اجرای احکام کیفری
۲۴	مبحث دوم - اهداف قانون گذار در تدوین آیین دادرسی کیفری
۲۴	گفتار اول - تأمین منافع جامعه
۲۵	گفتار دوم - تأمین منافع فرد
۲۵	مبحث سوم - افتراق میان قوانین شکلی و ماهوی کیفری
۲۵	گفتار اول - اجرای قوانین کیفری در زمان یا اصل عدم عطف به احوال بودن قوانین جزایی
۲۶	گفتار دوم - روش تفسیر قوانین جزایی
۲۶	گفتار سوم - از لحاظ موضوع قانون
۲۶	مبحث چهارم - منابع آیین دادرسی کیفری
۲۶	گفتار اول - قانون و منابع معتبر فقهی
۲۶	گفتار دوم - رویه قضایی
۲۶	گفتار سوم - نظریه حقوق دانان (دکترین)
۲۷	گفتار چهارم - عرف و عادت
۲۷	مبحث پنجم - نظام های دادرسی کیفری
۲۷	گفتار اول - ویژگی های نظام اتهامی
۲۷	گفتار دوم - ویژگی های نظام تفتیشی
۲۷	گفتار سوم - ویژگی نظام مختلط

۲۸	مبحث ششم - اصول حاکم بر تحقیقات مقدماتی
۲۸	مبحث هفتم - اصول حاکم بر دادسرا و دادگاه های کیفری
۲۸	مبحث هشتم - دعاوی ناشی از جرم و نحوه رسیدگی آن ها
۲۸	گفتار اول - حیثیت عمومی
۲۸	گفتار دوم - حیثیت خصوصی
۲۹	مبحث نهم - نظام های تعقیب
۲۹	گفتار اول - نظام قانونی بودن تعقیب
۲۹	گفتار دوم - نظام متناسب یا مقتضی بودن تعقیب
۲۹	مبحث دهم - ارتکاب جرم می تواند موجب طرح دو دعوی شود
۲۹	گفتار اول - دعوی عمومی
۲۹	گفتار دوم - دعوی خصوصی
۲۹	بند اول - جرم حدی
۳۰	بند دوم - جرائم مستوفی قصاص
۳۰	مبحث یازدهم - موانع تعقیب دعوی عمومی
۳۰	گفتار اول - عدم شکایت شاکی
۳۱	گفتار دوم - جنون متهم
۳۱	گفتار سوم - مصونیت
۳۱	بند اول - مصونیت سیاسی
۳۱	بند دوم - مصونیت قضایی
۳۱	بند سوم - مصونیت پارلمانی (اصل ۸۶ ق ۱)
۳۲	گفتار چهارم - اناطه
۳۲	بند اول - اناطه در دادسرا
۳۲	بند دوم - اناطه در دادگاه
۳۲	مبحث دوازدهم - موارد سقوط دعوی عمومی
۳۳	گفتار اول - فوت متهم
۳۳	گفتار دوم - گذشت شاکی خصوصی در جرائم قابل گذشت
۳۳	گفتار سوم - عفو
۳۳	بند اول - عفو عمومی
۳۳	بند دوم - عفو خصوصی
۳۴	گفتار چهارم - نسخ مجازات به موجب قانون لاحق
۳۴	گفتار پنجم - مرور زمان
۳۴	بند اول - مرور زمان تعقیب

۲۴	بند دوم - مرور زمان مجازات
۳۵	گفتار ششم - توبه متهم
۳۵	گفتار هفتم - اعتبار امر مختومه
۳۵	مبحث سیزدهم - انواع دادرسا
۳۵	گفتار اول - دادرای اطفال و نوجوان
۳۵	گفتار دوم - دادرای دیوان عالی کشور
۳۶	گفتار سوم - دادرای عمومی و انقلاب
۳۷	گفتار چهارم - دادرای نظامی
۳۷	گفتار پنجم - دادرای ویژه روحانیت
۳۸	مبحث چهاردهم - ضابطان دادگستری و وظایف آن ها
۳۸	گفتار اول - ضابطان عام
۳۹	گفتار دوم - ضابطان خاص
۳۹	مبحث پانزدهم - وظایف کلی ضابطان دادگستری
۴۰	مبحث شانزدهم - وظایف ضابطان در امور غیر مشهود
۴۱	مبحث هفدهم - اختیارات و تکالیف ضابطان در جرائم مشهود
۴۱	گفتار اول - اختیارات
۴۲	گفتار دوم - تکالیف
۴۲	مبحث هجدهم - وظایف ضابطان در جرائم غیر مشهود
۴۳	مبحث نوزدهم - اختیارات و وظایف مقام قضایی دادرسا در مرحله تعقیب متهم
۴۳	گفتار اول - خصوصیات دادرسا
۴۳	بند اول - سلسله مراتب قضایی و اداری
۴۴	بند دوم - وحدت دادرسا
۴۴	بند سوم - استقلال دادرسا
۴۵	بند چهارم - قابل رد بودن مقامات قضایی دادرسا
۴۵	گفتار دوم - وظایف و اختیارات دادستان
۴۶	بند اول - وظایف دادستان
۴۷	بند دوم - اختیارات دادستان
۴۷	گفتار سوم - وظایف و اختیارات بازپرس
۴۷	بند اول - تحقیقات مقدماتی
۴۹	مبحث بیستم - اصول حاکم بر تحقیقات مقدماتی
۴۹	گفتار اول - مجرمانه بودن تحقیقات
۴۹	گفتار دوم - بی طرفی

۴۹	گفتار سوم - سرعت در تحقیق
۴۹	گفتار چهارم - فوریت در جمع آوری ادله وقوع جرم
۴۹	گفتار پنجم - اقدامات احتیاطی برای حمایت از بزه دیده
۴۹	گفتار ششم - کتبی بودن
۵۰	مبحث بیست و یکم - تکالیف بازپرس
۵۰	گفتار اول - تکالیف بازپرس در جرائم منافی عفت
۵۰	گفتار دوم - قرار توقف تحقیقات
۵۱	گفتار سوم - کشف جرم دیگر در حین رسیدگی
۵۱	مبحث بیست و دوم - صدور قرار تأمین خواسته
۵۱	گفتار اول - رصاف قرار تأمین خواسته
۵۱	گفتار دوم - موارد نیاز به تأمین خواسته
۵۲	مبحث بیست و سوم - صلاحیت بازپرس
۵۲	گفتار اول - شروع به تحقیق
۵۲	گفتار دوم - نیابت قضایی
۵۳	بند اول - نیابت قضایی عام
۵۳	بند دوم - نیابت قضایی خاص
۵۳	مبحث بیست و چهارم - حق احضار
۵۳	گفتار اول - ویژگی های احضاریه
۵۴	گفتار دوم - ابلاغ احضاریه
۵۴	بند اول - ابلاغ واقعی
۵۴	بند دوم - ابلاغ قانونی
۵۵	مبحث بیست و پنجم - حق جلب
۵۵	گفتار اول - جلب سیار
۵۵	گفتار دوم - موارد جلب بدون احضار
۵۶	مبحث بیست و ششم - حق داشتن وکیل توسط متهم
۵۶	مبحث بیست و هفتم - معاینه محل، تحقیق محلی، بازرسی و کارشناسی
۵۷	گفتار اول - موارد افتراق معاینه محلی و تحقیق محلی
۵۷	گفتار دوم - کارشناسی
۵۸	مبحث بیست و هشتم - صدور قرار تأمین
۵۸	گفتار اول - اهداف از صدور قرار تأمین و نظارت قضایی
۵۹	گفتار دوم - خصوصیات قرار تأمین
۵۹	گفتار سوم - شرایط قانونی صدور قرار تأمین

۵۹	بند اول - تفهیم اتهام به متهم
۵۹	بند دوم - تحقیق لازم
۵۹	بند سوم - وجود دلایل کافی
۵۹	بند چهارم - مکلف بودن مقام قضایی در صدور قرار تامین
۶۰	گفتار چهارم - مدت اعتبار قرار تامین
۶۰	گفتار پنجم - انواع قرار تامین
۶۰	بند اول - قرار الزام به قول شرف
۶۰	بند دوم - قرار التزام با وجه التزام
۶۰	بند سوم - قرار التزام به عدم خروج از حوزه قضایی با قول شرف
۶۱	بند چهارم - قرار التزام به عدم خروج از حوزه قضایی با تعیین وجه التزام
۶۱	بند پنجم - قرار التزام به معرفی نوبه ای
۶۱	بند ششم - قرار التزام با مخدمان رسمی کشوری یا نیروی مسلح با تعیین وجه التزام
۶۱	بند هفتم - قرار "تأمن" به عدم خروج از منزل یا محل اقامت تعیین شده با تعیین وجه التزام
۶۲	بند هشتم - قرار کفالت
۶۳	بند نهم - قرار وثیقه
۶۴	بند دهم - قرار بازداشت موقت
۶۴	الف - شرایط صدور قرار بازداشت موقت
۶۵	ب - مدت اعتبار قرار بازداشت موقت و حکم آن
۶۵	ج - موارد رفع اثر از بازداشت موقت
۶۶	د - مدت اعتراض به قرار بازداشت موقت
۶۶	ه - موافقت یا عدم موافقت دادستان با قرار بازداشت موقت
۶۶	مبحث بیست و نهم - قابل اعتراض بودن یا نبودن قرار های تأمین
۶۷	گفتار اول - صدور قرار تامین در تعدد جرم
۶۷	گفتار دوم - میزان قرار التزام، کفالت، وثیقه
۶۸	گفتار سوم - نظارت قضایی
۶۸	گفتار چهارم - قرار تامین خواسته
۶۹	مبحث سی ام - قرار های نهایی
۶۹	گفتار اول - قرار عدم صلاحیت
۶۹	گفتار دوم - قرار منع تعقیب
۶۹	بند اول - به لحاظ جرم نبودن عمل ارتكابی یا حقوقی بودن عمل
۷۰	بند دوم - عدم کفایت دلیل
۷۰	بند سوم - عدم انتساب اتهام به متهم
۷۰	گفتار سوم - قرار موقوفی تعقیب

۷۰	گفتار چهارم - قرار جلب به دادرسی
۷۱	مبحث سی و یکم - کیفرخواست
۷۱	گفتار اول - تغییر عنوان اتهامی در کیفرخواست
۷۱	گفتار دوم - استرداد کیفرخواست
۷۲	گفتار سوم - اعلام رضایت شاکی قبل از ارسال کیفرخواست به دادگاه
۷۲	مبحث سی و دوم - قابل اعتراض بودن یا نبودن قرارهای نهایی
۷۳	گفتار اول - موارد اختلاف عقیده بین بازپرس و دادستان در صدور قرار نهایی
۷۳	مبحث سی و سوم - ضرر و زیان ناشی از جرم
۷۴	گفتار اول - ضرر و زیان مادی
۷۴	گفتار دوم - منافع ممکن الحصول
۷۵	گفتار سوم - ضرر و زیان معنوی
۷۵	مبحث سی و چهارم - تقسیم بندی مراجع قضایی بر مبنای نوع جرم
۷۵	گفتار اول - مراجع عمومی
۷۵	بند اول - مصادیق مراجع عمومی کیفری
۷۶	گفتار دوم - مراجع اختصاصی
۷۶	بند اول - مصادیق مراجع اختصاصی کیفری
۷۸	مبحث سی و پنجم - تقسیم بندی مراجع قضایی بر مبنای مراحل دادرسی
۷۸	گفتار اول - مرجع بدوی
۷۸	گفتار دوم - مرجع تجدید نظر
۷۸	مبحث سی و ششم - تشکیلات مراجع بدوی عمومی
۷۸	گفتار اول - شورای حل اختلاف
۷۸	گفتار دوم - دادگاه کیفری دو
۷۹	گفتار سوم - دادگاه کیفری یک
۷۹	مبحث سی و هفتم - تشکیلات مراجع بدوی اختصاصی
۷۹	گفتار اول - دادگاه نظامی
۷۹	گفتار دوم - دادگاه انقلاب
۸۰	گفتار سوم - دادگاه ویژه روحانیت
۸۰	مبحث سی و هشتم - تشکیلات مراجع تجدید نظر عمومی
۸۰	گفتار اول - دادگاه تجدید نظر استان
۸۰	گفتار دوم - دادگاه دیوان عالی کشور
۸۱	گفتار سوم - دادگاه کیفری دو
۸۱	مبحث سی و نهم - تشکیلات مراجع تجدید نظر اختصاصی

۸۱	گفتار اول - دادگاه نظامی یک
۸۱	گفتار دوم - دادگاه ویژه روحانیت
۸۱	گفتار سوم - شعبه دیوان عالی کشور
۸۲	مبحث چهل و یکم - تشکیلات مراجع عالی
۸۲	گفتار اول - شعبه دیوان عالی کشور
۸۲	گفتار دوم - هیئت عمومی دیوان عالی کشور
۸۲	مبحث چهل و یکم - صلاحیت و انواع آن
۸۳	گفتار اول - صلاحیت ذاتی
۸۳	بند اول - دادگاه کیفری یک
۸۳	بند دوم - دادگاه انقلاب
۸۵	بند سوم - دادگاه کیفری دو
۸۵	بند چهارم - دادگاه بخش
۸۵	بند پنجم - دادگاه بدوی و تجدیدنظر
۸۵	بند ششم - دادگاه کیفری یک ویژه
۸۶	بند هفتم - دادگاه نظامی
۸۶	گفتار دوم - صلاحیت محلی
۸۷	گفتار سوم - صلاحیت شخصی
۸۷	بند اول - دادگاه نظامی
۸۷	بند دوم - دادگاه ویژه روحانیت
۸۷	بند سوم - دادگاه اطفال
۸۹	بند چهارم - حل اختلاف در صلاحیت
۸۹	گفتار چهارم - صلاحیت اضافی
۸۹	بند اول - تعدد اتهام
۹۰	بند دوم - تعدد متهم
۹۰	مبحث چهل و دوم - تعیین مرجع صلاحیت دار در جرائم مختلف
۹۰	گفتار اول - آئی
۹۰	گفتار دوم - مستمر
۹۰	گفتار سوم - به عادت
۹۰	گفتار چهارم - مرکب
۹۱	مبحث چهل و سوم - موارد عدول از قواعد صلاحیت
۹۱	گفتار اول - صلاحیت اضافی
۹۱	گفتار دوم - احاله که مواد ۴۱۸ و ۴۱۹ و ۴۲۰
۹۱	بند اول - موارد احاله

۹۲	بند دوم - تشریفات احاله
۹۲	مبحث چهل و چهارم - قواعد حاکم بر دادرسی
۹۲	گفتار اول - اصل برائت
۹۳	گفتار دوم - اصل بی طرفی قاضی
۹۳	بند اول - جهات رد قاضی
۹۴	بند دوم - مدت ایراد رد قاضی
۹۴	بند سوم - قرار امتناع از رسیدگی
۹۴	بند چهارم - اعتراض به قرار امتناع از رسیدگی
۹۴	گفتار سوه - اصل عادلانه بودن دادرسی
۹۵	گفتار چهارم - اصل علنی بودن دادرسی
۹۵	بند اول - جرائم ناشی از عفت یا جرائمی که بر خلاف اخلاق حسنه باشد
۹۵	بند دوم - امر خائوادن یا خلاف اخلاق حسنه است
۹۵	بند سوم - در مواعی که عمر بودن محاکمه مخل امنیت یا احساسات مذهبی یا قومی باشد
۹۵	گفتار پنجم - اصل تضمین حق دفاع
۹۵	بند اول - جهات رد وکیل
۹۶	بند دوم - عدم حضور متهم در جلسه دادرسی
۹۶	بند سوم - حق مطالعه پرونده توسط طرفین سرکاری یا وکلای آنان
۹۶	مبحث چهل و پنجم - تشریفات دادرسی در دادگاه های کیفری
۹۷	گفتار اول - اخذ آخرین دفاع
۹۷	مبحث چهل و ششم - رسیدگی در دادگاه کیفری یک
۹۸	گفتار اول - ایرادها و اعتراض های اصحاب دعوی در دادگاه کیفری یک
۹۸	گفتار دوم - مقررات مربوط به رسیدگی
۹۹	مبحث چهل و هفتم - رسیدگی در دادگاه بخش
۹۹	مبحث چهل و هشتم - رسیدگی در دادگاه اطفال و نوجوان
۱۰۰	گفتار اول - تشکیلات دادگاه اطفال
۱۰۰	گفتار دوم - ترتیب رسیدگی و صدور رای دادگاه اطفال
۱۰۱	مبحث چهل و نهم - رای
۱۰۱	گفتار اول - مدت صدور رای
۱۰۱	گفتار دوم - ماهیت رای
۱۰۲	گفتار سوم - نوع رای
۱۰۲	بند اول - رای حضوری
۱۰۲	بند دوم - رای غیابی

۱۰۳.....	مبحث پنجاهم - طرق اعتراض به احکام کیفری
۱۰۳.....	گفتار اول - طرق عادی
۱۰۳.....	بند اول - واخواهی
۱۰۳.....	الف - جرائم قابل رسیدگی غیابی
۱۰۳.....	ب - مهلت اعتراض به رای غیابی
۱۰۴.....	ج - آثار واخواهی
۱۰۴.....	بند دوم - تجدید نظر خواهی
۱۰۵.....	الف - مرجع تجدید نظر خواهی
۱۰۵.....	ب - قاطع حق تجدید نظر یا فرجام خواهی
۱۰۵.....	ج - در راست تجدید نظر و فرجام خواهی
۱۰۶.....	د - نحوه صدور رای در مرحله تجدید نظر
۱۰۶.....	ه - مهلت صدور رای در دادگاه تجدید نظر
۱۰۷.....	ز - صدور رای غیابی
۱۰۷.....	و - مهلت تجدید نظر خواهی و فرجام خواهی
۱۰۷.....	ن - متقاضیان تجدید نظر
۱۰۷.....	م - جهات تجدید نظر خواهی
۱۰۷.....	ل - آثار تجدید نظر خواهی
۱۰۸.....	ی - نتایج اثر انتقالی تجدید نظر خواهی
۱۰۹.....	گفتار دوم - طرق فوق العاده
۱۰۹.....	بند اول - فرجام خواهی
۱۰۹.....	الف - ویژگی های رسیدگی فرجامی در دیوان عالی کشور
۱۰۹.....	۱- نقص با ارجاع
۱۰۹.....	۲- نقض بلا ارجاع
۱۱۰.....	ب - جهات فرجام خواهی
۱۱۰.....	مبحث پنجاه و یکم - اعاده دادرسی
۱۱۰.....	گفتار اول - موارد اعاده دادرسی
۱۱۱.....	گفتار دوم - متقاضیان اعاده دادرسی (ماده ۴۷۵ ق.ا.د.ک)
۱۱۱.....	گفتار سوم - توقف یا عدم توقف اجرای حکم
۱۱۱.....	گفتار چهارم - اعاده دادرسی ویژه
۱۱۲.....	مبحث پنجاه و دوم - رای وحدت رویه
۱۱۲.....	آرای وحدت رویه نسبت به احکام قطعی بی اثر است
۱۱۳.....	مبحث پنجاه و سوم - صدور رای اصراری

اصلاحات و تاسیسات جدید آیین دادرسی کیفری	۱۱۴
مبحث اول - اصول حاکم بر دادرسی	۱۱۴
گفتار اول - اصل قانونی بودن دادرسی	۱۱۴
گفتار دوم - اصل بی طرفی و استقلال کامل مقام قضایی	۱۱۴
گفتار سوم - اصل برائت	۱۱۴
گفتار چهارم - اصل دسترسی به وکیل	۱۱۴
گفتار پنجم - اصل آگاه سازی متهم، بزه دیده و شاهد از حقوق خود در فرآیند دادرسی	۱۱۵
مبحث دوم - نوآوری های مرحله کشف جرم	۱۱۵
گفتار اول - تشکیل پلیس ویژه اطفال و نوجوانان و زنان	۱۱۵
گفتار دوم - نظارت دادستان شهرستان مرکز استان بر دادرسی شهرستان های استان	۱۱۵
گفتار سوم - پیش از حق نظارت و تعلیمات برای دادستان شهرستان نسبت به ضابطان	۱۱۵
گفتار چهارم - بررسی احوال واحد های مربوط به ضابطان	۱۱۶
گفتار پنجم - ممنوع شدن ضابطان از تفتیش منازل، اماکن، اشیاء و جلب متهم بدون اذن مقام قضایی	۱۱۶
گفتار ششم - ملزم شدن ضابطان به آگاه کردن شاکی از حقوق قانونی خود	۱۱۶
گفتار هفتم - تعیین تکلیف متهمان تحت نظر در خارج از اوقات اداری	۱۱۶
گفتار هشتم - جواز حضور وکیل متهم در مرحله تحقیق نظر قرار گرفتن	۱۱۷
گفتار نهم - عدم تحمیل هزینه های مربوط به انجام وظایف ضابطان نسبت به بزه دیده	۱۱۷
گفتار دهم - الزام ضابطان به آگاه نمودن بزه دیده از کمترین سازمان های مردم نهاد	۱۱۷
گفتار یازدهم - عدم امکان نگه داری متهم پیش از تفهیم اتهام در ایام مشهود برای بیش از بیست و چهار ساعت	۱۱۸
گفتار دوازدهم - حق برخورداری متهم از برقراری ارتباط با خانواده و خویش	۱۱۸
گفتار سیزدهم - تکلیف ضابطان به فراهم نمودن امکان دسترسی متهم به کفیل یا وثیقه گذار	۱۱۸
گفتار چهاردهم - تجویز واگذاری ابلاغ اوراق قضایی به بخش خصوصی	۱۱۸
گفتار پانزدهم - مصادیق دیگر از جرم مشهود در قانون جدید	۱۱۸
گفتار شانزدهم - شهروندان در حکم ضابط	۱۱۹
گفتار هفدهم - برگزاری دوره های آموزشی حین خدمت برای ضابطان	۱۱۹
مبحث سوم - نوآوری های مرحله تعقیب مجرم	۱۲۰
گفتار اول - تفکیک مقام تعقیب از مقام تحقیق	۱۲۰
گفتار دوم - امکان تعقیب مجنون در صورت وجود شرایط خاص	۱۲۰
گفتار سوم - نوآوری در جهات شروع به تعقیب	۱۲۱
گفتار چهارم - صدور قرار ترک تعقیب	۱۲۱
گفتار پنجم - صدور قرار تعلیق تعقیب	۱۲۲

۱۲۲	گفتار ششم - قرار بایگانی کردن پرونده
۱۲۳	گفتار هفتم - موارد صدور قرار موقوفی تعقیب
۱۲۳	گفتار هشتم - تکلیف دادستان در صورت گذشت شاکی خصوصی در جرم قابل گذشت، پس از صدور قرار جلب به دادرسی
۱۲۳	گفتار نهم - تجویز استرداد کیفرخواست و اصلاح آن
۱۲۴	گفتار دهم - محول شدن وظایف دادستان در حوزه قضایی بخش به رئیس حوزه و در غیاب وی به دادرس حوزه
۱۲۴	مبحث چهارم - نوآوری های مرحله تحقیق
۱۲۴	گفتار اول - الزام بودن تشکیل پرونده شخصیت برای متهم
۱۲۴	گفتار دوم - حلال بازپرس و دادستان در خصوص قرار بازداشت موقت
۱۲۴	گفتار سوم - خلاف بازپرس و دادستان در خصوص تشدید و تخفیف قرارهای تامین کیفری
۱۲۵	گفتار چهارم - اختلاف بازپرس و دادستان در ابقای قرارهای تامین کیفری منتهی به بازداشت
۱۲۵	گفتار پنجم - نظارت رئیس کل استعمری استان در کیفیت تفتیش و بازرسی
۱۲۶	گفتار ششم - حق اعتراض متهم نسبت به قرارهای منتهی به بازداشت
۱۲۶	گفتار هفتم - تجویز احضار مجدد متهم در صورت ابلاغ قانونی
۱۲۶	گفتار هشتم - تذکر موجبات تخفیف مجازات ۴۰ بهم
۱۲۶	گفتار نهم - تجویز تذکر وکیل به بازپرس
۱۲۶	گفتار دهم - منوط نمودن صدور قرار تامین کیفری پس از تفهیم اتهام
۱۲۷	گفتار یازدهم - ممنوعیت صدور قرار کفالت یا وثیقه در جرایم غیر عمدی، تابع شرایط خاص
۱۲۷	گفتار دوازدهم - اظهار نظر دادستان نسبت به عدم احراز ملاک کفالت از ناحیه بازپرسی
۱۲۷	گفتار سیزدهم - تجویز اعتراض متهم به قرار منتهی به بازداشت و عدم پذیرش کفیل یا وثیقه
۱۲۷	گفتار چهاردهم - تکلیف بازپرس به پذیرش وثیقه به جای کفیل در صورت درخواست متهم
۱۲۸	گفتار پانزدهم - افزایش مهلت کفیل یا وثیقه گذار برای تحویل متهم
۱۲۸	گفتار شانزدهم - تاکید بر ضرورت اظهار نظر فوری در مورد قرار بازداشت موقت
۱۲۸	گفتار هفدهم - کاهش حداکثر زمان بازداشت موقت
۱۲۹	گفتار هجدهم - جلب شاهد
۱۲۹	گفتار نوزدهم - افزایش حداقل زمان میان ابلاغ احضاریه و حضور متهم
۱۲۹	گفتار بیستم - جایگزینی اصطلاح قرار جلب به دادرسی به جای لفظ قرار مجرمیت
۱۲۹	گفتار بیست و یکم - افزایش موارد جلب ابتدایی
۱۳۰	گفتار بیست و دوم - لزوم امضای احضارنامه توسط مقام قضایی
۱۳۰	گفتار بیست و سوم - افزایش شمار عذرهای موجه برای عدم حضور
۱۳۰	گفتار بیست و چهارم - پیش بینی ضمانت اجرا برای عدم التزام متهم به قرار التزام به حضور با قول شرف

- گفتار بیست و پنجم - افزایش قرارهای تامین کیفری ۱۳۱
- گفتار بیست و ششم - تجویز پذیرش کفالت اشخاص حقوقی ۱۳۱
- گفتار بیست و هفتم - جبران ضرر و زیان های وارده به شاکی ۱۳۱
- گفتار بیست و هشتم - حق بهره مندی متهم از خدمات حقوقی وکیل ۱۳۲
- گفتار بیست و نهم - صدور قرار نظارت قضایی بدون صدور قرار تامینی کیفری ۱۳۲
- گفتار سی ام - قرارهای نظارت قضایی ۱۳۲
- گفتار سی و یکم - تجویز استفاده از سامانه ی رایانه ای و مخابراتی برای ابلاغ اوراق قضایی ۱۳۳
- گفتار سی و دوم - تجویز اعزام بازپرس به خارج از حوزه قضایی برای تحقیق ۱۳۳
- گفتار سی و سوم - قرار اناطه در دادسرا ۱۳۳
- مبحث پنجم - ابداعات مرحله رسیدگی ۱۳۳**
- گفتار اول - مرجع اختلاف بین بازپرس و دادستان ۱۳۳
- مبحث ششم - ابداعات مرحله اجرای حکم ۱۳۴**
- گفتار اول - تاسیس معاونت اجرای احکام کیفری ۱۳۴
- گفتار دوم - تعویق اجرای تعزیر در ارت جنون محکوم پس از صدور حکم قطعی ۱۳۴
- گفتار سوم - تجویز صدور قرار تعیین مسیر توسط قاضی اجرای احکام ۱۳۴
- گفتار چهارم - صدور قرار موقوفی جرایم توسط قاضی اجرای احکام ۱۳۴
- گفتار پنجم - تجویز صدور دستور توقف اجرای حکم از سوی دیوان عالی کشور در جرایم سنگین ۱۳۵
- گفتار ششم - ممنوعیت اجرای علنی مجازات سزادرموا د تصریح شده قانونی ۱۳۵
- گفتار هفتم - نظام مند شدن مقررات مربوط به نحوه اجرای تعزیرات ۱۳۵
- گفتار هشتم - تجویز درخواست انتشار حکم برائت ۱۳۵
- گفتار نهم - ممنوعیت نگه داری متهمان و محکومان در یک مکان ۱۳۶
- گفتار دهم - احتساب ایام تعلیق خدمتی از محکومیت به انقضای موقت از خدمت ۱۳۶
- گفتار یازدهم - تجویز وصول دیه از مادر محکوم علیه در صورت فوت وی ۱۳۶
- مبحث هفتم - ابداعات مربوط به ساختار و صلاحیت در امور کیفری ۱۳۶**
- گفتار اول - تعدد قاضی در دادگاه کیفری یک ۱۳۶
- گفتار دوم - وحدت قاضی در دادگاه کیفری دو ۱۳۶
- گفتار سوم - تعدد قاضی در دادگاه انقلاب ۱۳۷
- گفتار چهارم - وحدت تعدد قاضی در دادگاه اطفال ۱۳۷
- مبحث هشتم - صلاحیت ها ۱۳۸**
- گفتار اول - صلاحیت دادگاه کیفری یک ۱۳۸
- گفتار دوم - صلاحیت دادگاه کیفری دو ۱۳۹
- گفتار سوم - صلاحیت دادگاه انقلاب ۱۳۹
- گفتار چهارم - صلاحیت دادگاه اطفال و نوجوان ۱۴۰

گفتار پنجم - صلاحیت دادگاه نظامی	۱۴۱
گفتار ششم - صلاحیت دادگاه بخش	۱۴۱
گفتار هفتم - صلاحیت دادگاه تجدید نظر	۱۴۲
گفتار هشتم - صلاحیت دیوان عالی کشور	۱۴۴
گفتار نهم - صلاحیت محلی	۱۴۵
گفتار دهم - صلاحیت شخصی	۱۴۶
گفتار یازدهم - صلاحیت نسبی و اضافی	۱۴۷
مبحث نهم - اعاده دادرسی	۱۴۷
مبحث دهم - موارد رسیدگی مستقیم در دادگاه	۱۴۸
مبحث یازدهم - مواضع مشترکی که رعایت آن ها در رسیدگی های تمام دادگاه های کیفری الزامی است	۱۴۹
ضمیمه: اصلاحات قانون رسیدگی کیفری مصوب ۱۳۹۴/۳/۲۴	۱۵۰
مجموعه کامل پرسش و پاسخ های آئین دادرسی کیفری	۱۶۱
پاسخنامه	۲۱۸
فهرست منابع	۲۴۷

باسمه تعالی

مقدمه دکتر مجید متین راسخ

با دادم قناعت کن و با داد پزی در بند تکلف مشو آزاد پزی
در به ز خودی نظر من غصه مخور در کم ز خودی نظر کن و شاد پزی

پرداختن به حقوق و مطالعه آیین دادرسی کیفری و مطالعه قواعد و مقررات آمره آن، کاری است ناصحیح و نادرست، را که این شاخه از حقوق عمومی با پرداختن به وظایف و اختیارات مقامات قضائی، غافلان و گستری، نحوه رسیدگی، طرق اعتراض به آراء و تصمیمات قضائی و اصولاً تعیین حدود حقوق ارتکاب کنندگان پرونده کیفری، بهترین سنجه برای تعیین میزان تعالی قانون و عدالت در آن جامعه است. چرا که امروزه اصل برائت، اصل قضاوندی، اصل تساوی سلاحها در رسیدگی و حق برخورداری از یک رسیدگی عادلانه و منصفانه از قوانین اساسی کشورها به متون مواد مرتبط به قوانین آئین دادرسی نیز وارد شده و در آنها جاری و ساری گردیده است.

قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ با اصلاحیه صوب ۹۴ آن چنان تغییراتی در مقررات و پیکره سازمان قضائی ایجاد کرده است که می توان از آن به مثابه در قوه قضائیه یاد کرد. تأسیس دادگاههای کیفری یک و دو، تأسیس نهاد میانجیگری و بقایای صلح، وارد کردن قاضی اجرای احکام به عنوان یک مقام قضایی با اختیارات خاص، به رسمیت شناختن حقوق متهم در مرحله تحقیقات مقدماتی و... نوآوریهای است که مقنن در جهت رعایت عدالت و ارتقاء سطح رسیدگیهای کیفری به یک سطح استاندارد که برازنده کشوری با داعیه داری ام القرامی اسلام است ایجاد نموده است هر چند ایراداتی کماکان به قانون مارالذکر وارد است اما به هر حال جهشی خوب به سمت قله عدالت داشته است.

مجموعه حاضر که حاصل تلاش و پشت کار صدیق ارجمند جناب آقای علیرضا درویش است تلاش نموده تا با پرداختن به مواد آیین دادرسی کیفری، دانش پژوهان گرامی را در جهت آمادگی آزمونهای تستی و تشریحی کمک نموده و با دوری جستن از توضیحات اضافی،

پرداخت به سوابق تقنینی یا امور تطبیقی توانسته آنچه برای یادگیری یک دانشجو آماده به آزمون لازم است را فراهم آورد. از مزایای این اثر بدیع دسته‌بندی خوب مطالب و قلم روان نگارنده آن است، چیزی که در بعضی از کتب حقوقی مغفول^۱ عنه باقی مانده و باعث گنگی مطلب و دشواری درک می‌گردد.

در پایان ضمن آرزوی توفیق برای نگارنده این مجموعه معظمه که از حقوق دانان اهل قلم و عمل است برای تمامی دانشجویان و رهروان راه حق و عدالت موفقیت و بهروزی را مسئله می‌نمایم.

مجید متین راسخ

۹۴/۱۰/۱۷

www.ketab.ir

به نام خدا

مقدمه نگارنده

درس آیین دادرسی کیفری به عنوان یکی از دروس شکلی، در مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد و دکتری حقوق کیفری، جرم‌شناسی محسوب و دارای مؤلفه‌های شاخصی در تمامی امور تئوری و اجرایی است. از سوی دیگر با توجه به تغییرات حاصله در ما نحن فیه در قانون مصوب سال ۹۲ و اصلاحیه ۹۴/۳/۲۴ و تخصیص امور دادرسی کیفری جدید از جمله، قرار نظارت قضایی و قرار توقف تحقیقات و اصلاح بعضی از مباحث آیین دادرسی سابق، همچون قرار تامین خواسته کیفری حساسیت اساتید و دانشجویان مقاطع مختلف رشته‌های حقوق قضایی، علوم قضایی، مبانی فقه حقوق در مقطع کارشناسی و مقاطع بالاتر را موجب می‌نماید. در همین راستا و با توجه به ضریب درسی آیین دادرسی کیفری در مقطع دکتری (آزمون کتبی) و مصاحبه شفاهی درس فوق در تمامی دانشگاه‌ها امری سراسری و آزاد و نبود یک منبع جامع و مانع بر اساس قانون اخیرالتصویب، نگارنده را بر آن داشت این مختصر ترغیب نمود.

این مختصر با توجه به دارا بودن تمامی سرفصل‌های آیین دادرسی کیفری در مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد، منبع مناسبی برای مطالعه داوطلبان محترم برای شرکت در آزمون کتبی و شفاهی مقطع دکتری می‌باشد.

در این مختصر تلاش شده است که از پراگویی و ارائه مباحث تطبیقی اجتناب نموده و صرفاً به شکل و ماهیت مباحث در قانون آیین دادرسی کیفری اخیرالتصویب پرداخته شود.

در ما نحن فیه، از کتب مرجع و معتبر حقوقی همچون:

- آیین دادرسی کیفری - دکتر گلدوست

- آیین دادرسی کیفری - دکتر مهابادی

- آیین دادرسی کیفری - دکتر رحمدل

- آیین دادرسی کیفری - دکتر خالقی

- نوآوری‌های آیین دادرسی کیفری - دکتر مصدق

استفاده شده است که اینجانب به نحو مستقیم و غیر مستقیم افتخار شاگردی اساتید فوق‌الذکر را داشته‌ام.

در انتها وظیف خود می‌دانم از اساتید و کلیه عزیزانی که بنده را در نگارش و تنظیم کتاب یاری نمودن تشکر نمایم، بدو از استاد عزیزم، جناب آقای دکتر علیرضا میلانی که همیشه پشتوانه بنده در امور علمی و اخلاقی بوده‌اند و از استاد گرانقدر و فاضل دکتر مجید متین راسخ قاضی مکرّم دادگستری و عضو هیئت علمی دانشگاه که متن این بی‌مقدار را مصنف به مقدمه پربار خود نمودند کمال تشکر و قدردانی را داشته باشم.

همچنین از دوست و هم‌کلاسی فاضل جناب آقای میثم میرزایی بابت همکاری مؤثر در نگارش اثر فوق‌نهایت سپاس و قدردانی را دارم.

در نهایت نیز از رکب ختم سولماز کلانتری ممقانی از باب ویرایش ادبی و نظارت بر تایپ اثر فوق‌نهایت قدردانی را داشته و از انتشارات بهنامی بابت اعتماد به این طلبه رشته حقوق سپاسگزارم.

یقیناً اثر فوق خالی از ایراد و عیب نبوده و خواننده هیچ ادعایی در باب ما نحن فییه ندارد ولی امیدوار است که بابی برای سایر مؤلفین حقوقی ایجاد نموده که اثر فوق را به بهترین شکل تکمیل و ارائه نمایند و به یاد استاد گرانقدرم جناب آقای دکتر درید موسوی مجاب و به نقل از مرحوم عماد اصفهانی (۵۱۹-۵۹۷ هـ.ق.)، من دیدم از آن روز امروز کتابی نمی‌نویسد، مگر آنکه فردایش می‌گوید: اگر این نوشته تغییر یابد بهتر است، و اگر عبارت حذف شود، زیباتر است، و این از بزرگترین عبرت‌هاست، و خود دلیل است بر غلبه بر نفس به همه‌ی افراد بشر.

همزمان با رحلت حضرت رسول اکرم

علیرضا درویش

۹۴/۱۰/۸